

עין משפט
נר מצוה

צו:

מי שהיה פרק תשיעי פסחים

מסורת הש"ס

קודם שחיטת הפסח ירעה, ועומא דמחיה נדיים דפירש
רש"י וספי' רב דלאמר אין בעלי חיים נדמין ופליג אר'
יוחנן נפ' שני שעירי (ויחא דף סה). היינו דוקא כגון דלא דמיה נדיים
כגון נטמא בעלים או שמעו יריהם וס' והא משמע דפליג בפ"ק
דקדושין (דף יז.) דא"ר יוחנן בהמה
של צ' שומין הקדיש תניה וחור
ולקמה והקדיש תניה קדושה ואינה
קרינה משום נדמא נחמלה כשהקדיש
תניה ודייק עלה ש"מ בעלי חיים
נדמין משמע דרב פליג וי"ל כיון
דנרן הקדש דמי לה לא מיקרי כל כך
דמי נדיים ונתוספתא (פ"ט) פליגי
רבי יוסף ורבנן איהו מהן מיקרי
למחלה ומייתי לה בפ' שני שעירי
(ויחא דף סד.).

קמ"ל דאיבא תמורת הפסח דלא
קרבא. דקבע לה חלות
או שמטא דס"ד ללא קבע הואיל
ובאסור הוקדשה ואין דעתו עליה
לשחטה אם פסק קמ"ל דאפילו
הכי קבע לה ור"י מפרש דס"ד
הואיל ואינה קרינה לעולם לשם פסח
מחמתה שלמים היא קמ"ל וממון
פרש"י דפי' אלא חף היא נקבעת
בפסח ונדחה משמע שפסח שלי
האמת ראיה לפסח:

ושלמים הבאין מחבת הפסח.
לפי אותו הדין שחטת הפסח
בקונטרס דהני שלמים היינו מניח
י"ד אין לחוש מהו (פ"ט) (פירוש) באלו
דברים (דף ע"ב.) ד"ה למה דשלמים
בעלי חיים קרינא פסח כל הפסולים
הנאים מחמת פסח בפרק כל הפסולים
דנתיבא ואל דלמיא: ואם עין
(נחיש דף לו.) היינו מותר פסח דהא
דלמיא ואל דלמיא: ואם עין
הפסיק הענין, פירש ריב"א מדלא כלל
אותו בהדי כש אלא הפסיק הענין
ומתנו נבדו ולא שינה בו כלום
אלא דלא כתיב ניה איהו להכי
מכיה למעוה תמורת אלהי:

אלימא
שחיטה לא לעולם שנמצא אחר שחיטה והמיר בו אחר שחיטה וקרא
אסמכתא בעלמא אלא קרא למאי אתא (י) כדחתינא כשב לרבות את הפסח
לאליה כשהוא אומר אם כשב לרבות פסח שעברה שנתו ושלמים הבאין
מחמת פסח לכל מצות שלמים שטעון סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק
וכשהוא אומר ואם עין הפסיק הענין הלימוד על העו שאין טעונה אליה
איכא דמתני לה ארישית הפסח שנמצא קודם שחיטת הפסח ירעה עד
שיחטא וימכר וביא בדמיו שלמים וכן תמורתו אומר וירבא לא שני
אלא שנמצא קודם שחיטה והמיר בו קודם שחיטה אבל נמצא קודם
שחיטה והמיר בו אחר שחיטה תמורתו קריבה שלמים מאי מעמא כי בקעה
שחיטה מידי דחזי ליה מידי דלא חזי ליה לא קבעה איתביה אביי אם
כשב מזה תלמוד לומו לרבות תמורת הפסח אחר הפסח שקריבה שלמים
יכול

דממורה קריבה אלא שנמצא אחר שחיטה שאפי' הפסח לא נדחה אבל נמצא קודם שחיטה שהוא עצמו נדחה אפי' שחטתו לא נדחת בידים
אינה קריבה שהרי מנח קדושה דמיה נאה: אם כשב. הוא מקריב גבי שלמים כתיב אם ימירא הוא דמני למיכתב כשב הוא מקריב. א"ר
כשב קדיש דהא כתיב לעיל מיניה אם מן האין קריבו ופירשה מחמורה אמור ואם עין קריבו מכלל דעד השתא נכשב אריי' דלין לך עוד
באלן אלא כשב: למה לי קרא. הא מותר הפסח הוא ונפקא לן מחמת פסח (דברים עו) דמותר הפסח אחר חלותו קרב שלמים כדאמנן באלו דברים
(לעיל דף ע.) ותמורתו כ"ש דקריבה דלא עדיפא מיניה: והמיר בו אחר שחיטה. ואשמעינן דאע"ג דליהו לא קרב תמורתו קריבה הואיל
ולא הוקדשה קודם שחיטה: כשב. קרא ימירא כדפירשית מדכתיב נמיה ואם עין מכלל דעד השתא נכשב אריי': לאלהי. דכלל קרינות
כשב אלהי כתיבא עם האימורין שנלמים חלבו האלהי (ויקרא ג) ונאסף כתיב (סז א) את כל חלבו ירים ממנו את האלהי וגו' והשתא כתיב
אלהי פסח אימורין גופיהו לא כתיבי נדחיה אלא כדנפקא לן (לעיל מד:) מלת דומם חזרוק ואת חלבם תקטיר (במיתר י) הלכך אלייתו נריבה
להתרבות בקרינות כשכור לא הוכרה אלהי באימוריו: ושלמים הבאין מחמת פסח. מותר פסח כגון תמורתו ופסח שנכספרו בעליו נבחר
כך שמעתי: לכל חלוט. חלוט שלמים נקטין שיהא דין כל חומר שלמים עליהן. לשון אחר הבאין מחמת פסח חגיגת ארבעה עשר וזו
שמעתי ויו"ק קבל רבין: ואם. הפסח הוא להפסיק בין כשב לעו שבכשב נפרשה אלהי כדכתיב האלהי ממיה לעומת הטעם ממוקם והשלימות
ועליות ובה הכתוב והפסיק ולמד על העו שאינה טעונה אלהי להקריב אלהי שלה לנחמה. יש מפרשין עין אין לו אלהי וטעוה היא בידם
שהי ממקום שכליות ועליות היא נעלית ועוד מנין למה הכתוב הואיל ואין לו: איכא דמסתי. להאי לא שנו דרשב: לא שנו. חף
תמורתו דמיה אלא שנמצא קודם שחיטה והמיר בו קודם שחיטה דכי שחטיה דמיהו לתרויהו הני שהיו ראויין ועומדים לפסח
ונקבע: אבל המיר בו אחר שחיטה. אפי' שהפסח רועה התמורה קריבה שהרי לא נדחית: מידי דלא חזי ליה. שעדיין לא הוקדש:
יכול

ואלא אחמך. דאסור חימומו נהוג כל שבעה מכלל דליה אהד
דקתי ממני' בפסח מלרים אחמך קח' וה"ק ואין חימומו נהוג אלא
ליה אהד ופסח דורות נהוג כל שבעה: יוס א'. משמע כל היום:
לא יאכל תמך היום. ומקריב ליה היום אהם יואלם: אלא. הכי
משמע ולאכל כחספון בלילה אחד
וה"ה דפסח דורות נמי לילה אחד
ופסח מלרים חימומו נהוג כל היום
ופסח דורות כל שבעה: מתנ' א'
שמעתי. מרבותי: שפסח הפסח
קריבה. שלמים אחר הפסח: ופסח
הפסח אינה קריבה. וש תמורת
פסח שאינה קריבה היא עצמה שלמים
אלא רועה עד שיהא עצמו וממכר
ויביא דמיה שלמים דמותר הפסח
קרב שלמים: ואין לי לפרש. שחתי
על חזה שמעתי הרי קבעמו ועל חזה
שמעתי תרעה: הפסח. שאזכ
והפירש אחר תמתי ומנאל האלאין
קודם שחטת השני דהיי עומד לפנינו
בשעת שחטת הרי קבעמו שעת
שחטת נשם פסח וזה שלא הקריבו
דמיה בידים לא יקרב עוד הוא עצמו
שלמים דלין זה מותר הפסח אלא
פסח (דמין) וכן פסח. אם הויר
הוא בו כדמתי מולי' אחיו' כן הרי
הוא כמורה אין קרב הוא עצמו שלמים
אלא דמיו ואלו לאחר שחטת השני
נמצא הרי לא קבעמו שעת שחטת
בשם פסח ולא נדחה בידים וביא
שלמים ויקרב הוא עצמו שלמים. וה"ה

דמני למיתי רבי יהושע אומר פסח
קרב ופסח איתו קרב ובמנאל פריך
לה: גמ' דאיכא פסח הפסח
דלא קריבה. ולא אמרינן ממחלה
שלמים היא ואפילו המיר קודם שחטת
לא קבעמה וכן השחיטה בשם פסח
ואין זה דמיו אלא חף היא נקבעת
בפסח ונדחה: קודם שחטה ואחר
שחיטה. דוקא שינוי כמשנתנו ולא
שינוי דה וכן שחטה דהיינו חלות
ואשמעינן דאפילו היה אבוד בשעת
חלות אס נמצא קודם שחטת השני
הוא נקבע ונדחה הואיל ונחיה
להקריבו לפסח: קודם חלוט שחיטה.
שעת חלות היא הקונעתו בפסח אס
נמצא קודם חלות קבעמה חלות
שהרי נראה וכי לא אקריבה דמיה
אלא נמצא אחר חלות אפי' נמצא
קודם שחטתו אין כחן קביעות ולא
דחוי: קודם שחטה. של שני:
קודם חלוט. ומתכפר בחזר ירעה: זה
שלמים וקא"ע בשעת שחטת השני
הרי הוא עומד בפנינו: לא שנו.

הגרות הב"ח
(א) נח' אחר רבה לא
(ב) נח' אס נחמ' אהת
לכדחתינא כשב:

מוסף רש"י
מנין לפסח מצרים.
שלא נכתיב בו חיטתו מתן
אלא ליה אהד לעילי' בחי'.
ובמנין ליה היום אהם
ירצאיה. לא יאכל תמך
היום (נחש.) כשב לרבות
את הפסח לאלהי. נח
שלמים תתי' אס שבו אה
מקריב וגו' וקרא ימירא
הוא דהא קריבה לאחר
ואס מן האין קריבו לא
ולמה נלמד ואס מן העו
קריבו ממחלה ידענא דעד
השתא אריי' נכשב. הרי ליה
כשב קרא ימירא לרבות את
הפסח לאלהי. שיהא
אליהם טעם לנגוה עם
שאר האימורין דין כשב
שלמים. כדכתיב ויקריב
מזבח שלמים חלבו האלהי
מחמת (מחמת עו.) בחתי'
שחטה קריבה עם אימורין
כגון שלליות ונדחה כתיב
לעומת הפסח 'שחיטה'
מקום שכליות ועליות
(ויקרא ג.) דמיהו שחטת
שיהיה שלם שיהא עמו
האלהי והלכך חלבו זה
לרבותו. דלוי אס שחר
אימורין ונקי מתן כתיב
שיר או כבור כשב ואמרינן
ונחיש (ל.) דמיו לא נלמד
אלא דמס. חלבו לא נלמד
אלא חלבו. למד על כבוד
ותשכר ופסח שעיני'ס
מתן דמיה ואמרינן. אבל
אלהי אטרינן קרא לחמיה
כשב לרבותו. מהו דפסח
נעתי' שיהא שלם ואילו היה
שקיל לאלהי לא היה הפסח
שלם. ולהי אטרינן קרא
קרא לרבותו דגבי כשב
כתיב אלהי (מחמת עו.).
כשהוא אומר אם
כשב. אס הרי ימירא
לרבותא פסח שעברה
שנתו. והכתיב אהת. דכן
שעת נעתי. והרי זו נאמר
מותר הפסח ושיקריב
איתו לאחר זמן יהיה
שלמים ויעטון פסח
ונפסח (שם) מחתי'.
השלמים הבאין מחמת
הפסח. חגיגת ארבעה עשר
עשר (במיתר י) היינו

(א) לעיל ד' פסח. (ב) נחש
דף ל. (ג) נחש דף ע.
מחמת דף פ. (ד) וקמן דף
(ד) לפי הכתיב נחש
א. ליל כחן אחר רבה
וכן הוא כתיב. (ה) כתיב
לילה ימירא שלמים. (ו) ליל
פסח. (ז) פסח. (ח) ליל
שפירשתי.

שמות ג
בדודש ראב"ו.
שמות ג
ד. אס כשב הוא מקריב
את קרבנו והקריב אותו
לפניי'. ויקרא ג
ד. ואם עין קרבנו
והקריבו לפניי'.
ויקרא ג יב

הגרות הב"ח
(א) נח' אחר רבה לא
(ב) נח' אס נחמ' אהת
לכדחתינא כשב:

מנין לפסח מצרים.
שלא נכתיב בו חיטתו מתן
אלא ליה אהד לעילי' בחי'.
ובמנין ליה היום אהם
ירצאיה. לא יאכל תמך
היום (נחש.) כשב לרבות
את הפסח לאלהי. נח
שלמים תתי' אס שבו אה
מקריב וגו' וקרא ימירא
הוא דהא קריבה לאחר
ואס מן האין קריבו לא
ולמה נלמד ואס מן העו
קריבו ממחלה ידענא דעד
השתא אריי' נכשב. הרי ליה
כשב קרא ימירא לרבות את
הפסח לאלהי. שיהא
אליהם טעם לנגוה עם
שאר האימורין דין כשב
שלמים. כדכתיב ויקריב
מזבח שלמים חלבו האלהי
מחמת (מחמת עו.) בחתי'
שחטה קריבה עם אימורין
כגון שלליות ונדחה כתיב
לעומת הפסח 'שחיטה'
מקום שכליות ועליות
(ויקרא ג.) דמיהו שחטת
שיהיה שלם שיהא עמו
האלהי והלכך חלבו זה
לרבותו. דלוי אס שחר
אימורין ונקי מתן כתיב
שיר או כבור כשב ואמרינן
ונחיש (ל.) דמיו לא נלמד
אלא דמס. חלבו לא נלמד
אלא חלבו. למד על כבוד
ותשכר ופסח שעיני'ס
מתן דמיה ואמרינן. אבל
אלהי אטרינן קרא לחמיה
כשב לרבותו. מהו דפסח
נעתי' שיהא שלם ואילו היה
שקיל לאלהי לא היה הפסח
שלם. ולהי אטרינן קרא
קרא לרבותו דגבי כשב
כתיב אלהי (מחמת עו.).
כשהוא אומר אם
כשב. אס הרי ימירא
לרבותא פסח שעברה
שנתו. והכתיב אהת. דכן
שעת נעתי. והרי זו נאמר
מותר הפסח ושיקריב
איתו לאחר זמן יהיה
שלמים ויעטון פסח
ונפסח (שם) מחתי'.
השלמים הבאין מחמת
הפסח. חגיגת ארבעה
עשר (במיתר י) היינו

מנין ליה נכתיב. אלא (ליל שלם) היסח מלרבות הפסח מרובה. מכילין עמו שלמים כדי שיהא פסח על הטעם (מחמת עו.) ואלו
היונו: לוי היינו מותר פסח (מחמת עו.) כשהוא אומר ואם עין. (א) חס' אס. הפסיק הענין. למעט חלבו (נחש.) אלא
שע' לה דין כן כקר שאינה טעונה אלהי (נחש.) למד על העו ועל הפסח הוא מן העו שאינם טעונים אלהי (מחמת עו.)